

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-5P/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200915
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8423200915.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou, v právnej veci navrhovateľa/manžela: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XX, právne zastúpeného: JUDr. Marián Geleneky, so sídlom advokátskej kancelárie Stará Ľubovňa, Garbiarska 20, proti manželke: C. B., D. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XX, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. deťom: A. B., nar. XX. XX. XXXX, F. B., nar. XX. XX. XXXX, G. B., nar. XX. XX. XXXX, všetky trvale bytom C. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, taktó

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľa A. B., nar. XX. XX. XXXX, a manželky C. B., D. E., nar. XX. XX. XXXX, uzavreté 23. 03. 2018 v H. E., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu H. E. vo zväzku 12, ročník 2018, strana 267, poradové číslo 9, rozvádza.

II. Konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom zastavuje.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ – manžel podal dňa 19. 05. 2023 na tunajší súd návrh o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode. Súčasne podal aj návrh na zapretie otcovstva k mal. I. C. B., nar. XX. XX. XXXX, nakoľko mal pochybnosti či je jej biologickým otcom, pretože si dal vykonať k mal. I. C. test DNA z ústnych slín v laboratóriu v Belgicku, ktoré vyšli negatívne. Konanie o zapretie otcovstva sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. KK-5Pc/15/2023.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že s manželkou sa zoznámili v roku 2011, pričom od začiatku ich vzťah u viedli usporiadaný a pokojný rodinný život. V roku 2013 sa im narodil prvý syn. V roku 2014 sa rozhodli odísť do Anglicka, kde od toho času žijú. Po čase sa im narodili v Anglicku ďalšie dve deti – synovia, v roku 2015 a v roku 2019. On sa v Anglicku zamestnal, začal pracovať v kuchyni, neskôr ako rozvážáč jedla, čo robí aj v súčasnej dobe. S manželkou sa spoločne dohodli, že on bude pracovať, zabezpečovať rodinu po finančnej stránke a ona ostane doma, bude sa starať o deti a chod domácnosti. Po narodení 3 dieťaťa začali mať manželské nezhody, ktoré sa im podarilo vyriešiť, tak aby aj naďalej viedli usporiadaný život. V roku 2022 zistil, že ho manželka podvára, no neveru manželke odpustil, nakoľko v tom čase bola tehotná. Po narodení dcéry, na ktorú sa po synoch veľmi tešil, však k zlepšeniu vzťahoch nedošlo, naopak manželské nezhody pretrvávali, pretože manželka mala aj naďalej mimomanželský pomer. Preto začal mať podozrenie, že dieťa nie je jeho a dal si urobiť testy DNA z ústnych slín, ktorý vyšiel negatívne. Od rodiny sa odsťahoval a od jari žijú s manželkou oddelene. O deti sa však stará, zabezpečuje im všetky potreby, pretože manželka neovláda anglický jazyk. Vzhľadom na neveru manželky, narušenú dôveru, nemal záujem zotrvať v manželskom zväzku a obnove manželstva. Žiadal, aby súd návrhu

vyhovela a pokiaľ ide o úpravu rodičovských práv k mal. deťom, tak navrhol maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matke, a na každé dieťa by prispieval sumou 40 eur mesačne k 20-temu dňu v mesiaci vopred matke.

3. Manželka sa k podanému návrhu nevyjadřila.

4. Na informatívnom stretnutí, ktoré sa konalo dňa 18. 07. 2023 a ktorého sa zúčastnili všetci účastníci, navrhovateľ zotrval na podanom návrhu o rozvod manželstva, s poukazom na výsledky testov DNA. Pochybnosti o otcovstve k maloletej nemal do času, kým mu to nepovedal priateľ manželky, pričom pomer mal trvať 3 roky. Po tomto zistení sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti a s manželkou už nechce žiť. Manželka s podaným návrhom nesúhlasila, nechcela sa rozviesť. Manžel je otcom maloletej dcéry, nakoľko v čase keď otehotnela, žila iba s manželom, nikoho nemala.

5. Dňa 04. 12. 2023 bolo súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom uviedol, že na rozvode manželstva trvá v celom rozsahu, nakoľko s manželkou už dlhšiu dobu žijú oddelene a každý má svoj vlastný život. To že mu bola manželka neverná bolo preukázané znaleckým dokazovaním v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. KK-5Pc/15/2023, kde bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou C. D. A. E., C., z ktorého jednoznačne vyplýva, že jeho otcovstvo k mal. I. C., nar. XX. XX. XXXX, je vylúčené a teda nie je otcom maloletej. V súčasnej dobe obaja manželia žijú v Anglicku, avšak oddelene. Momentálne starší synovia žijú spoločne s ním, čo potvrdzuje aj potvrdenie školy, kde majú deti uvedenú jeho aktuálnu adresu a nie manželky. O chlapcov sa tak stará on, manželka sa stará o maloletú I. C.. Čo sa však týka úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom, a to mal. A., mal. F. a mal. G., vo vzťahu ku ktorým je potrebná úprava, tak v tejto časti zobral návrh späť a žiadal konanie zastaviť a to s poukazom na čl. 5 ods. 1 Haagskeho dohovoru, podľa ktorého právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt. Podľa čl. 10 ods. 1 Haagskeho dohovoru; Bez ohľadu na články 5 až 9 môžu orgány zmluvného štátu pri výkone svojej právomoci na rozhodovanie o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva rodičov dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území iného zmluvného štátu, ak to upravuje právny poriadok ich štátu, prijať aj opatrenia na ochranu osoby alebo majetku tohto dieťaťa a) ak v čase začatia konania má jeden z rodičov dieťaťa obvyklý pobyt na území tohto štátu a ak jeden z nich má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, a b) ak rodičia, ako aj každá iná osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, prijali právomoc týchto orgánov na prijatie ochranných opatrení, a ak je výkon tejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

Poukázal na § 9 CMP, podľa ktorého, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví. Keďže maloleté deti žijú v Anglicku, navštevujú tak školu, majú tam obvyklý pobyt, súd SR nemá právomoc o úprave rodičovských práv a povinností konať a preto v tejto časti zobral návrh späť a konanie v tejto časti žiadal zastaviť.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil právny zástupca navrhovateľa, zástupkyňa manželky a kolízny opatrovník maloletých detí. Neprítomnosť navrhovateľa z dôvodu pracovných povinností v Anglicku ospravedlnil jeho právny zástupca, pričom navrhovateľ súhlasil, aby súd pojednával a rozhodol aj v jeho neprítomnosti. Rovnako neprítomnosť manželky na pojednávaní ospravedlnila jej zástupkyňa z dôvodu pobytu zahraničí, rovnako manželka súhlasila, aby súd konal a rozhodol aj v jej neprítomnosti.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľa, výsluchom zástupkyne manželky, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom, DNA test z 30. 03. 2023, potvrdením obce Podhorany o poslednom pobyte manželov z 26. 04. 2023, sobášnym listom účastníkov, rodnými listami mal. detí, zápisnicou z informatívneho stretnutia z 18. 07. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov z 21. 11. 2023, vyjadrením a čiastočným späťvzatím návrhu právneho zástupcu navrhovateľa doručené súdu 05. 12. 2023, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. KK-5Pc/15/2023 a zistil nasledovné.

8. Právny zástupca navrhovateľa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu o rozvod manželstva trvajú, ako aj na skutočnostiach uvedených v návrhu. Mal za to, že manželstvo

účastníkov je trvalo a hlboko citovo rozvrátené, nevie už plniť účel v zmysle Zákona o rodine. Čo sa týka dôvodov rozpadu manželstva, tak ako bolo uvedené v návrhu, ako aj vo vyjadrení zo 04. 12. 2023, dôvodom rozpadu manželstva bolo zistenie, že manželka bola manželovi, resp. navrhovateľovi, neverná a so svojím milencom splodila maloleté dieťa. Od toho času si navrhovateľ nevie predstaviť ďalšie fungovanie v manželstve a v spoločnej domácnosti s manželkou. Navrhovateľ opustil spoločnú domácnosť po tom, čo zistil, že mu bola manželka neverná. Nežil v spoločnej domácnosti tesne pred narodením dieťaťa, avšak keď zistil, že manželka čaká ďalšie dieťa, vrátil sa do spoločnej starostlivosti, pretože sa chcel pokúsiť o obnovu manželského spolužitia. O tom, že to dieťa nemá byť jeho, sa dozvedel od milenca jeho manželky. Na základe toho nadobudol pochybnosti, či je skutočne otcom maloletej a dal si urobiť DNA testy, pričom výsledky testu boli predložené súdu. Na základe tejto skutočnosti ich manželstvo došlo do takého štádia, že si nevedel predstaviť spoločný život s manželkou, preto podal návrh o rozvod manželstva. V súčasnej dobe manželia žijú oddelene, rovnako aj finančne manželia hospodária oddelene. Navrhovateľ pracuje ako rozvážač jedla. Má stabilný príjem už niekoľko rokov. Čo sa týka starostlivosti o spoločné mal. deti, podľa vyjadrenia navrhovateľa sú deti momentálne u neho a on sa o nich výlučne stará. Z toho je zrejmé, že sa o deti vie postarať, má financie na starostlivosť o ne. Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, poukázal na ich vyjadrenie zo dňa 04. 12. 2023, podľa ktorého navrhovateľ zobral v tejto časti svoj návrh späť z dôvodu, že mal. deti majú obvyklý pobyt v Anglicku, v zmysle medzinárodného práva žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

9. Zástupkyňa manželky, ktorá je jej matkou, vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že manželka s podaným návrhom nesúhlasí, nechce sa rozviesť, pretože má za to, že manželstvo sa dá ešte zachrániť. Ďalej uviedla, že od dcéry má vedomosť, že navrhovateľ utekal od manželky, kedy chcel. Navrhovateľ zo spoločnej domácnosti odišiel ešte pred narodením maloletej I.. Už pred narodením mal. I. bol ich manželský život taký, že raz žili spolu, raz nie. Deti sa dohodli, že napríklad tri dni sú u otca, potom tri dni u matky. Jej dcéra, teda manželka, jej povedala, že sa rozvádzať nechce. Povedala, že viackrát sa stalo, že manžel odišiel zo spoločnej domácnosti, časom sa vždy dali dokopy, preto má pocit, že ešte je šanca na obnovu manželského spolužitia. Toho času manželia žijú oddelene. Deti sú striedavo u navrhovateľa a u manželky. Ona by chcela, aby obaja vedeli spolu komunikovať aspoň kvôli deťom. Dcéra sa jej viackrát sťažovala na manžela, napríklad, že si ju nevyšímal, hádal sa s ňou, nedával jej peniaze a aj ju zbil. Manželka bola stále s deťmi, nepracovala, pracoval iba navrhovateľ. Nejaký čas žila aj ona v Anglicku, teda má vedomosť, ako to tam funguje. Žili v jednom meste. Manželia sa zoznámili ešte na Slovensku. Najprv žili tu, prvé dieťa sa narodilo na Slovensku, potom išli spoločne do Anglicka. K späťvzatiu návrhu ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností sa nevedela vyjadriť, nakoľko sa o tomto s dcérou nebavila, avšak súd jej vysvetlil, že v zmysle Haagskeho dohovoru je na konanie príslušný súd vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností ten, kde majú deti obvyklý pobyt.

10. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že k rozvodu manželstva sa nevyjadruje. S ohľadom na právomoc súdu súhlasil so späťvzatím návrhu v časti úpravy rodičovských práv a povinností.

11. Podľa sobášneho listu účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 23. 03. 2018 v H. E.. U oboch manželov šlo o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko mali v Podhoranoch, na adrese C. XX.

12. Z manželstva pochádzajú 3 maloleté deti, mal. A., nar. XX. XX. XXXX, mal. F., nar. XX. XX. XXXX a mal. G., nar. XX. XX. XXXX. Počas trvania manželstva sa manželke narodila dcéra I. C., nar. XX. XX. XXXX, a teda v zmysle zákonných domnienok otcovstva bol do rodného listu maloletej ako otec zapísaný navrhovateľ. Na základe znaleckého dokazovania, ktoré bolo zrealizované v konaní tunajšieho súdu o zapretie otcovstva vedeného pod. sp. zn. KK-5Pc/15/2023, znalkyňou C. D. A. E., C., bolo preukázané, že otcovstvo navrhovateľa k mal. I. C. je vylúčené, preto vo vzťahu k maloletej I. C. sa neurčujú rodičovské práva manželov.

13. Súd zistil, že na tunajšom súde sa medzi manželmi viedlo konania o zapretie otcovstva, navrhovateľa A. B. voči mal. I. C., pričom zo záverov znaleckého posudku znalkyne C. D. A. E., C., vyplynulo, že otcovstvo manžela k maloletej je vylúčené.

14. Podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne ani jeden z manželov nemá žiadneho zamestnávateľa a rovnako ani jednému nie je vyplácaná žiadna dávka.

15. Zo správy ÚPSVaR KK zo dňa 21. 11. 2023 vyplynulo, že mal. deti sa spolu s matkou dlhodobo zdržiavajú v Anglicku, na bližšie neuvedenej adrese, kde školopovinné deti aj navštevujú školské zariadenie. Rovnako v Anglicku žije a pracuje aj otec maloletých detí, avšak na inej adrese ako matka. Otec je s deťmi v pravidelnom kontakte, sprevádza ich aj do školy. Ani jeden z rodičov sa neplánuje vrátiť na Slovensko.

16. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvráteniu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

17. Ustanovenie § 23 zákona o rodine vymedzuje podmienky, splnenie ktorých má za následok opodstatnenosť záveru o existencii dôvodov pre rozvod manželstva. Vzťahy medzi manželmi musia byť tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Je v právomoci súdu, aby posúdil vážnosť rozvratu medzi manželmi so zreteľom na ich celkové správanie sa, a to z hľadiska funkcie manželstva biologickej, výchovnej, hospodárskej a funkcie vzájomnej pomoci, ktoré všetky vytvárajú zdravé rodinné prostredie, bezpečie a istotu deťom pochádzajúcim z manželstva. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva.

18. Pri rozhodovaní o rozvode súd zisťuje, či ďalšia existencia manželstva má význam pre spoločnosť, ako aj pre samotných účastníkov. Účel manželstva spočíva vo vytváraní prostredia, kde manželia žijú vo vzájomnej zhode, citovom zblížení a poskytujú si vzájomnú podporu a pomoc. Manželstvo plní svoj účel, pokiaľ spočíva na pevných citových vzťahoch manželov a tvorí harmonické spoločenstvo, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode a citovom zblížení, poskytujú si vzájomne podporu a pomoc.

19. V danom prípade súd skúmal vážnosť narušenia manželských vzťahov a trvalosť ich rozvratu, a dospel k záveru, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, teda nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, pretože za jednoznačne odmietavého postoja navrhovateľa k ďalšiemu pretrvávaniu toho času nepochybné len formálneho zväzku, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

20. Žiadneho z manželov nemožno spravodlivo prinútiť, aby v rozpore s jeho vôľou bol nútený žiť vo zväzku, ktorý ho citovo nenapĺňa, ktorý je len formálny, neplniaci si svoje funkcie, teda účel, pre ktorý bolo toto spoločenstvo uzatvorením manželstva založené, ako tomu je tiež v tejto veci.

21. Navrhovateľ po celý čas trval na podanom návrhu o rozvod manželstva, pričom manželka s návrhom nesúhlasila a ako dôvod uvádzala, že už aj v minulosti mali s manželom krízy, problémy, no vždy to urovnali. Aj predtým manžel odišiel zo spoločnej domácnosti, časom sa vždy dali dokopy, preto mala pocit, že ešte je šanca na obnovu manželského spolužitia. Súd však v danom prípade prihliadal na skutočnosť, že manželia už viac ako 9 mesiacov nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária a ani spoločne spolu nevychovávali svoje maloleté deti pochádzajúce z manželstva. Za dané obdobie žije každý za manželov sám, sám zabezpečuje svoje potreby a aj o deti sa stará každý sám. Zároveň manžel – navrhovateľ nemá záujem na obnovení manželského spolužitia, nakoľko sa jeho manželka dopustila nevery, a on k nej stratil akúkoľvek dôveru, súčasne došlo k z jeho strany odcudzeniu, a za takejto situácie si nevie predstaviť ďalší spoločný život po boku manželky. Manželka zároveň súdu, a najmä manželovi žiadne dôkazy ako chce obnoviť manželské spolužitie, neprekázala. Poukázala len na minulé správanie manžela.

22. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené. Manželstvo si už viac neplní svoju sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú funkciu, manželia

spoločne nežijú, nehospodária, netravia spoločne čas. Zo strany manžela nebola prejavená žiadna snaha o záchranu a obnovu manželstva, manžel sa nechce vrátiť k manželke voči ktorej stratil dôveru. V súčasnej dobe každý z manželov si žije svojim vlastným životom, vo vlastnej domácnosti. Súd má za to, že manželstvo už dlhšiu dobu neplní svoju spoločenskú funkciu, manžel nemá záujem o zotrvanie vo formálnom zväzku, a keďže ani súd nikoho neprinúti žiť v manželstve, súd aj napriek nesúhlasu manželky, manželstvo účastníkov rozviedol, nakoľko mal za preukázané, že sa jedná o formálny zväzok.

23. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

24. Podľa § 24, ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že všetky maloleté deti pochádzajúce z manželstva A., F. a G., žijú v Anglicku, aktuálne na adrese XX J. H., K., L. XXX, pričom mal. F. a G. sa narodili už v Anglicku, kde dvaja starší navštevujú školské zariadenie. Na Slovensko sa neplánujú vrátiť. Teda maloleté deti majú dlhodobu obvyklý pobyt mimo územia SR, a to v Anglicku.

26. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 161 Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej procesné podmienky).

Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 9 Civilného sporového poriadku ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je rodinnoprávny spor s cudzím prvkom. V našej ústave aj v zákone o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom máme ustanovenie o prednosti medzinárodných zmlúv pred vnútroštátnym zákonom. Keďže Anglicko vystúpilo z EÚ, je potrebné aplikovať Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, tzv. Haagsky dohovor, ktorý bol ratifikovaný Rozhodnutím rady (2008/431/ES).

29. Haagsky dohovor v čl. 1 v bode 1 určuje, že cieľom dohovoru

- a) určiť, orgány ktorého štátu majú právomoc prijímať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa
- b) určiť, aký právny poriadok majú tieto orgány použiť pri výkone svojej právomoci
- c) upraviť uznávanie a výkon takých ochranných opatrení vo všetkých zmluvných štátoch
- d) vytvoriť medzi orgánmi zmluvných štátov spoluprácu v rozsahu potrebnom na dosiahnutie účelu tohto dohovoru

Podľa čl. 5 Haagskeho dohovoru, právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

Podľa čl. 10 ods. 1 Haagskeho dohovoru, bez ohľadu na články 5 až 9 môžu orgány zmluvného štátu pri výkone svojej právomoci na rozhodovanie o rozvoде, rozluke alebo anulovaní manželstva rodičov dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území iného zmluvného štátu, ak to upravuje právny poriadok ich štátu, prijať aj opatrenia na ochranu osoby alebo majetku tohto dieťaťa

a) ak v čase začatia konania má jeden z rodičov dieťaťa obvyklý pobyt na území tohto štátu a ak jeden z nich má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, a
b) ak rodičia, ako aj každá iná osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, prijali právomoc týchto orgánov na prijatie ochranných opatrení, a ak je výkon tejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

30. Rozhodným pre posúdenie právomoci súdu konať v predmetnej veci je vyriešenie otázky, kde majú maloleté deti obvyklý pobyt.

31. V danom prípade na úpravu práv a povinností k mal. deťom sa vzťahuje Haagsky dohovor a súd je povinný skúmať obvyklý pobyt dieťaťa v čase začatia konania. Z predložených listinných dôkazov a najmä zo samotného vyjadrenia oboch rodičov mal súd za preukázané, že maloleté deti pochádzajúce z manželstva, A., F. a G., nemajú obvyklý pobyt na území SR, ale maloletí majú obvyklý pobyt v Anglicku, kde sa od roku 2014 maloleté deti zdržiavajú a kde aj navštevujú školské zariadenie. Tieto skutočnosti jednoznačne vyplynuli z návrhu na rozvod, vyjadrenia navrhovateľa, ako i vyjadrenia zástupkyne manželky, ktorá potvrdila, že maloleté deti žijú dlhodobo v Anglicku a na Slovensko sa neplánujú vrátiť.

32. Nedostatok právomoci spôsobuje vždy neodstrániteľnú vadu konania s nevyhnutným následkom, ktorým je zastavenie konania, preto súdu neostávalo iné, než konanie zastaviť. Zároveň samotný navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 04. 12. 2023 zobral návrh v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoде späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Zástupkyňa manželky sa k späťvzatiu návrhu v tejto časti vyjadriť nevedela, nakoľko takýto návrh s manželkou nemala odkonzultovaný. Vzhľadom na neodstrániteľnú vadu konania, späťvzatie návrhu v tejto časti, súd konanie v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoде zastavil.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošle priezvisko.